

[Aksel Møller.]

ikke at anlægge den mest absolutte ortodoksi. Grunden til, at jeg siger dette, er, at der selvfølgelig i en given situation kan foreligge forhold, som selv under inflation nødvendiggør skattelettelse og nødvendiggør det, fordi den tilvejebringer større fortrøstning til fremtiden, forøger arbejdsviljen og sikrer roen. Hvis det er ud fra de synspunkter, den højtærede minister mener at måtte forelægge dette lovforslag, er vi parate til også at forhandle disse med ham.

Det ville efter min opfattelse være et spil med kortene under bordet, hvis jeg ikke samtidig på mit partis vegne kunne erklære, at en forhøjelse for de højere indkomster som den, der er foreslået af den højtærede minister, vil vi modsætte os, fordi disse midler tages fra den del af samfundsindkomsten, som finder vej til investering, og fordi der ingen finansiel nødvendighed er derfor, og fordi vi ikke ser nogen anledning til at lade kommunisternes bjæffen bestemme landets økonomiske politik. Danmarks skattepolitik må være et middel ikke blot til statens finansiering, men også til at fremkalde og udløse de tendenser, som genopbygningspolitikken kræver udløst, og en af de vigtigste her er opsparens viljen og investeringen. Den højtærede finansminister burde have nationalbudgettet liggende under sin hovedpude, når han går til ro, måske han så klarere ville erkende, hvor uhyre meget vor fremtid er afhængig af, at opsparens vilje forøges. (*Finansministeren* [H. C. Hansen]: Læs det for Frederiksberg kommunalbestyrelse!). Den højtærede minister henstillede også at læse det på Frederiksberg. Vi er ikke nået længere end til at undersøge, hvad den højtærede finansministers tankegang for staten ville betyde også for kommunen. (*Finansministeren* [H. C. Hansen]: Jeg ved det!).

Det forslag, som foreligger her i dag, er i een henseende interessanter end nogen af sine forgængere, fordi det indleder en ny udvikling på et bestemt punkt. Forslaget om beskatning af de kooperative virksomheder er væsensforskelligt fra den beskatning, som siden skatteåret 1940—41 har fundet sted.

Jeg behøver ikke at dvæle ved fortiden i denne sag, tale om de mange drøftelser, vi har haft. Men jeg vil gerne om debatten i fjor, som kom til at betegne det foreløbige maksimum her i tinget i drøftelsen af denne sag, gøre et par bemærkninger. Dengang nævnte jeg i forbindelse med hele spørgsmålet om skattemæssig lighed nogle tal på grundlag af Jydsk Andels-Foderstofforretningens offentliggjorte regnskab. Jeg

sagde, at Jydsk Andels-Foderstofforretning kun skulle betale en eengangsskat på 44.170 kr. I dag vil jeg gerne have lov til at rette dette tal. Ved en senere regulering er eengangsskatten for denne virksomhed — en af landets allerstørste virksomheder — nemlig blevet nedsat til 2900 kr.

Jeg har i det år, der er gået, haft lejlighed til at korrespondere og forhandle med den højtærede finansministers tilladelse med de skattelignende myndigheder. Det har efter min opfattelse under disse forhandlinger vist sig, at den væsentligste årsag til, at Jydsk Andels-Foderstofforretning faktisk er fritaget for at betale eengangsskat, er, at man for denne virksomheds vedkommende på et væsentligt punkt har fraveget de almindelige regler, som skattemyndighederne følger ved skatteudskrivningen. En lignende favør skal være vist andre andelsvirksomheder og muligvis også nogle private virksomheder, hvor en opgørelse efter de sædvanlige regler efter skattevæsenets opfattelse ikke har kunnet finde sted.

Jeg skal nu kort omtale, hvori denne favorisering finder sted, og jeg skal tillade mig at spørge den højtærede finansminister, med hvilken hjemmel eller med hilsen fra hvem den har fundet sted. Det drejer sig om værdiansættelsen af maskiner og inventar. De oplysninger, jeg har modtaget, går ud på, at Jydsk Andels-Foderstofforretning først fra og med skatteåret 1940—41 blev skatteansat, og at man ved den første skatteansættelse traf en særlig afgørelse angående afskrivningsgrundlaget for maskiner m. v. Da selskabet hidtil havde været fritaget for beskatning, var værdien af maskiner og inventar m. v. nedskrevet til et meget lavt beløb, idet man i vidt omfang havde afholdt nyanskaffelser over driften eller foretaget fuld afskrivning umiddelbart efter anskaffelsen. Under disse omstændigheder gik skattevæsenet altså ind på en ordning, hvorefter skattefri afskrivning for skatteåret 1940—41 og følgende skatteår blev foretaget på grundlag af en da foretagen vurdering af virksomhedens maskinanlæg. Man kom derved til en skattemæssig værdi pr. 1. juni 1939 på 4.866.000 kr., og man tillod selskabet at afskrive 6 $\frac{2}{3}$ pct. årlig af dette beløb.

Da eengangsskatten skulle udskrives, benyttede man den samme vurdering ved basisformuens beregning. Man har derved favoriseret denne virksomhed. Favoriseringen består i, at maskinernes værdi på basistidspunktet gennem den foretagne vurdering er ansat til et langt højere beløb end det, som den bogførte værdi ville have udgjort, såfremt Jydsk Andels-Foderstofforretning i